

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/27/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6619204143
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6619204143.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Ďuriana a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Ľubomíra Šablu, ako členov senátu, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v N., Q.. XXX/X, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov matky X.K., rod. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v N., Q. č. XXX/X, a otca I. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v Z., V. Q. č. XXX/XX, v súčasnosti bytom v F., M. A. č. XX, o zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 17P/53/2019-83 zo dňa 25.02.2020, ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odvolací súd **n a r i a d ť u j e** toto neodkladné opatrenie:

Otec je **p o v i n n ý** s účinnosťou od 01.09.2020 dočasne platiť maloletej výživné v sume 150,- € mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Týmto do právoplatného skončenia konania vo veci samej **d o c h á d z a** k dočasnej zmene rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 12P/50/2012-33 dňa 15.05.2012 vo vzťahu k výroku o výživnom na maloletú.

o d ô v o d n e n i e :

1. Stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 prvá veta prvá rubrika Civilného sporového poriadku; ďalej len „C.s.p.“ v spojení s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku; ďalej len „C.m.p.“).

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Lučenec č.k. 12P/50/2012-33 zo dňa 15.05.2012 vo výroku o výživnom tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú zo sumy 50,- € mesačne na sumu 300,- € mesačne od 01.09.2019 (prvý výrok), vyslovil, že takto určené výživné je otec povinný zasielať k rukám matky vždy mesačne vopred do 15. dňa toho ktorého mesiaca (druhý výrok), zročné výživné za obdobie od 01.09.2019 do 29.02.2020 v celkovej sume 1.500,- € uložil otcovi povinnosť splácať v mesačných splátkach po 20,- € mesačne spolu s bežným výživným k rukám matky s tým, že dlžné výživné je splatné prvým mesiacom po právoplatnosti rozsudku pod stratou výhody mesačných splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky v deň splatnosti (tretí výrok) a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (štvrtý výrok).

1.2 Súd prvej inštancie rozhodol v neprítomnosti otca, ktorý sa napriek riadnemu doručeniu predvolania dňa 29.01.2020 na pojednávanie nariadené na deň 25.02.2020 nedostavil a svoju neúčast' na pojednávaní žiadnym spôsobom neospravedlnil.

1.3 Súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní zo skutkových zistení, podľa ktorých rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 12P/50/2012-33 zo dňa 15.05.2012 právoplatným dňa 22.05.2012

bola okrem iného maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť platiť maloletej výživné v sume 50,- € mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku; v čase rozhodovania o poslednej úprave výživného bol otec nezamestnaný, bez príjmu a matka poberala rodičovský príspevok a prídavok na dieťa; maloletá žije v spoločnej domácnosti s matkou a ďalším dieťaťom matky synom E. Y., ktorý navštevuje materskú školu; od poslednej úpravy tak matke pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletemu synovi; v spoločnej domácnosti žijú aj rodičia matky, ktorí sú invalidní dôchodcovia a brat matky, ktorý pracuje ako živnostník; matka je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce, je poberateľkou prídavkov na dve deti spolu v sume 48,68 €, na maloletého syna platí jeho otec výživné v sume 180,- € mesačne z čoho 30,- € ide na sporenie; rodina obýva rodinný dom, ktorý je vo vlastníctve rodičov matky; na bývanie sa matka snaží rodičom prispievať sumou 100,- € mesačne, ale keď nemá, tak neprispieje; otec doposiaľ určené výživné v sume 50,- € platí, s maloletou nie je v kontakte, dlhodobo sa o maloletú nezaujíma a nekontaktuje ju, naposledy ju videl v roku 2013; otec pracuje v spoločnosti H. X. L. s.r.o. s priemerným zárobkom v sume 1.099,44 € v čistom mesačne; otec má výdavky na bývanie za nájom v sume 200,- € mesačne, v sume 20,- € mesačne za elektrinu a v sume 20,- € mesačne za plyn, rodičom na domácnosť prispieva sumu 120,- € mesačne; v školskom roku 2017/2018 nastúpila maloletá do základnej školy v N., kde navštevuje tretí ročník; má výdavky súvisiace s návštevou školského klubu, ZRPŠ, triednym fondom, na stravu, školské pomôcky, školské potreby, rôzne exkurzie zo školy v rámci vzdelávania, plavecký výcvik, školu v prírode a podobne; zmenili sa aj peňažné nároky na zabezpečenie stravy, obuvi, oblečenia a iných potrieb primerané jej veku; maloletá sa zúčastňuje rôznych matematických súťaží, navštevuje krúžok z rozprávky do rozprávky; všetky výdavky súvisiace s uspokojovaním potrieb maloletej uhrádza matka a finančne jej pomáhajú rodičia; maloletá má založenú vkladnú knižku, v súčasnosti tam má nasporenú sumu 1.417,50 €.

1.4 Podľa právneho posúdenia zo strany súdu prvej inštancie bol návrh matky na zvýšenie výživného v plnom rozsahu dôvodný; súd prvej inštancie uviedol, že „sa v prvom rade zaoberal tým, či od určenia výživného došlo k zmene pomerov na strane maloletej; v čase určenia výživného mala maloletá 2 roky; v súčasnosti bude mať 10 rokov; predovšetkým táto okolnosť, t.j. uplynutie času a vyšší fyzický vek maloletej je v zmysle (...) súdnej judikatúry dôvodom na zvýšenie výživného; potreby maloletej narástli z objektívnych príčin v súvislosti s jej fyzickým vývojom; nevyhnutne preto vzrástli aj jej oprávnené požiadavky na stravu, ošatenie, obuv, hygienické potreby a zdravotnú starostlivosť; zmena pomerov u maloletej, teda v prvom rade súvisí s prirodzeným zvyšovaním rozsahu jej oprávnených potrieb a postupom v rámci školskej dochádzky, keďže už nastúpila na základnú školu; súd teda dospel k záveru, že zmena pomerov na strane maloletej je taká, že odôvodňuje zvýšenie výživného“; ďalej súd prvej inštancie uviedol, že „na základe výsledkov dokazovania dospel k záveru, že od posledného rozhodnutia o výživnom v roku 2012 došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletej ako aj rodičov, ktoré odôvodňujú zmenu výživného a to k jeho zvýšeniu; od posledného rozhodnutia súdu uplynulo 8 rokov; maloleté dieťa je toho času žiačkou základnej školy; vzhľadom na vyšší vek ako aj na školskú dochádzku maloletej došlo u nej k relatívnej zmene pomerov, výdavky na zabezpečenie jej potrieb sú v súčasnosti vyššie ako v čase poslednej úpravy výživného; matka uhrádza výdavky spojené s návštevou školy, s nákupom školských potrieb, či zabezpečením stravy, ošatenia, kultúrneho či športového vyžitia a zabezpečuje všetku starostlivosť, nakoľko otec okrem výživného neprispieva žiadnou čiastkou na výživu; u otca nastala zmena pomerov hlavne v tom smere, že od poslednej úpravy výživného sa zamestnal, stal sa zárobkov činným a jeho čistý príjem predstavuje sumu 1.099,41 €; kolíznemu opatrovníkovi uviedol, že platí za bývanie za nájom 200,- €, 20,- € za elektrinu a 20,- € za plyn a že rodičom na domácnosť prispieva 120,- € mesačne, napriek tomu, že domov chodí len príležitostne na víkendy, ako to uviedol pri sociálnom šetrení (...) otec otca maloletej“; súd prvej inštancie argumentoval, že „zhodnotením odôvodnených potrieb maloletej, zhodnotením schopností, možností a majetkových pomerov otca, zhodnotením schopností, možností a majetkových pomerov matky, po porovnaní s pomermi v roku 2012, kedy súd naposledy rozhodol o zvýšení povinnosti otca prispievať na výživu, dospel k záveru, že je tu priestor na zvýšenie súdom určeného výživného v prospech maloletej; povinnosťou každého rodiča je niest' zodpovednosť za splodenie dieťaťa a po jeho narodení podieľať sa na výžive svojho potomka do doby nadobudnutia objektívnej spôsobilosti dieťaťa samého sa živiť; vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti mal súd za to, že je dôvod zvýšiť výživné otca na maloleté dieťa a to prihliadajúc na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa primerane možnostiam, majetkovým pomerom otca so zohľadnením podielu vyživovacej povinnosti matky; podľa zaužívanej súdnej praxe platí, že výživné rodiča na všetky jeho deti by malo byť určené v rozmedzí 25 - 30 % z jeho príjmu; vzhľadom na existenciu len jednej vyživovacej povinnosti u otca maloletej je dôvodné vychádzať z jeho príjmu 1.099,41 € mesačne, ktorý má k dispozícii a z toho čiastka 300,- € mesačne, na ktorú súd zvýšil

otcovi vyživovaciu povinnosť zo sumy 50,- € mesačne predstavuje sumu v rozpätí 25 % - 30 % z jeho príjmu pri jednom maloletom dieťati; určené výživné vo výške 300,- € bude mať matka mesačne k dispozícii spolu s prídavkom na dieťa; za danej situácie niet dôvodu pre ktorý by zvýšené výdavky mala znášať výlučne matka, o to viac, že výživné vo finančnom vyjadrení je na jej strane kompenzované výkonom jej osobnej starostlivosti o dieťa a čo je v konečnom dôsledku ani príjem nedovoľuje, nakoľko je nezamestnaná, bez príjmu; súd zvýšil otcovi výživné od 01.09.2019 do 29.02.2020, zameškané výživné za toto obdobie je v sume 1.500,- €; ide o zvýšené výživné za obdobie 6 mesiacov; otec platil doposiaľ výživné na maloletú 50,- € mesačne; k zvýšeniu výživného od 01.09.2019 došlo na sumu 300,- €, teda otec zaplatil na maloletú sumu 300,- €, ale mal pri zvýšení výživného zaplatiť 1.800,- € (1.800,- € mínus 300,- € sa rovná 1.500,- €); súd povolil otcovi, aby zameškané výživné zaplatil v mesačných splátkach po 20,- € mesačne, splatné ako bežné výživné s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia“.

1.5 Súd prvej inštancie vo veci rozhodol s poukazom na článok 5 Zákona o rodine v spojení s ustanoveniami § 26, § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine v spojení s § 157 C.m.p.; o nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 52 C.m.p., podľa ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

2. Podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov účastníkov konania v odvolacom konaní (§ 393 ods. 2 prvá veta druhá rubrika C.s.p. v spojení s § 2 ods. 1 a 2 C.m.p.).

2.1 Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal otec včas odvolanie zo dňa 30.03.2020 (č.l. 92-93 spisu); v odvolaní otec uviedol, že „v celom rozsahu nesúhlasí s rozsudkom“; vyjadril názor, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam najmä vo vzťahu k jeho príjmom, zárobkovým možnostiam a nákladom na jeho živobytie, pričom súd neprihliadol na skutočnosť, že maloletá bola už v jeho výchove a napriek svojim obmedzeným možnostiam sa o ňu staral a zabezpečoval jej výživu; uviedol, že si je vedomý zmeny pomerov na svojej strane ako aj na strane maloletej, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného; otec namietal, že „mu bola odňatá možnosť zúčastniť sa pojednávania“, v dôsledku čoho nemohol vyjadriť svoje stanovisko a predložiť všetky dôkazy, aby súd mohol zohľadniť jeho finančnú situáciu; súd prvej inštancie konštatoval, že sa nezúčastnil pojednávania, hoci predvolanie prevzal dňa 29.01.2020, pojednávania sa však nemohol zúčastniť, pretože „v písomnom predvolaní je uvedený termín január 2020, ktorý predchádzal dňu prevzatia“; zdôraznil, že napadnutý rozsudok neobsahuje pravdivé dôkazy a tvrdenia, napríklad v jednom bode odôvodnenia rozsudok uvádza, že pracuje ako odborný pracovník v závode U. L. v F. a súčasne v inom bode odôvodnenia je uvedené, že pracuje v spoločnosti H. X. L. s.r.o. L.; poukázal na to, že jeho priemerný mesačný zárobok je cca 800,- € a nikdy nepredkladal súdu žiadny dôkaz o príjme v sume 1.099,44 €, ktorý uvádza súd; vyjadril názor, že pre rozhodnutie súdu bola nevyhnutná jeho prítomnosť a dôsledné preskúmanie všetkých dôkazov; uviedol, že síce súhlasí so zvýšením výživného, ale suma 300,- € mesačne je pre neho neprijateľná, pretože znemožňuje jeho existovanie, ktoré zahŕňa dochádzanie za prácou a hradenie nákladov spojených s ubytovaním; vyjadril názor, že „na výživu maloletej je schopný prispievať sumou 150,- € mesačne“; suma 300,- € mesačne nezodpovedá jeho pomerom, takúto sumu nie je schopný zo svojho príjmu zabezpečiť; súčasne vyjadril názor, že výživné v sume 300,- € mesačne nezodpovedá ani výške mesačných nákladov maloletej; na základe uvedeného otec navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2.2 Matka vo vyjadrení zo dňa 18.05.2020 (č.l. 99-101 spisu) k odvolaniu otca uviedla, že nie je pravdivé tvrdenie otca, že maloletá bola v jeho výchove, iba pred narodením maloletej spolu žili u jej rodičov; približne po dvoch až troch mesiacoch po narodení maloletej sa začal starostlivosti vyhýbať, nechodil načas domov z práce, navštevoval pohostinstvá, z ktorých sa vracal domov pod vplyvom alkoholu a viackrát aj pod vplyvom omamných látok; minul peniaze v sume 300,- €, ktoré dostala maloletá darom od rodiny a doposiaľ ich nevrátil; začiatkom januára 2012 otca požiadala, aby sa kvôli nevhodnému správaniu voči nej a nezájmu o maloletú odstáhoval; poukázala na to, že otec síce uzavrel maloletej poisťku, ale po ich rozchode ju prestal platiť a nesúhlasil ani s tým, aby poisťku prepísali na jej meno; do úpravy styku otca s maloletou v máji 2012 o ňu otec nejvil záujem ani neplatil výživné, potom si bral maloletú na stretnutia len asi v polovici určených dní a od júla 2013 maloletú vôbec nekontaktoval, neposielal jej žiadne peniaze navyše ani žiadne darčeky; poukázala na skutočnosť, že otec až teraz

reagoval na rozsudok súdu zo dňa 25.02.2020, kde vedel doručiť osobne odvolanie, ale na pojednávanie sa nedostavil; vyjadrila názor, že „keď sa už jedná o platenie, vie komunikovať s okresným súdom vo forme odvolania“; zdôraznila, že jej výdavky na maloletú sú vysoké, keďže nemá takú možnosť finančne sa podieľať na výžive, pomáhajú jej rodičia a brat, ktorý je krstným otcom maloletej; vo výchove a výžive sa snaží zabezpečiť všetko, čo maloletá potrebuje, tiež v rámci možností maloletej sporí na vkladnú knižku; zo zdravotných dôvodov si veľmi ťažko hľadá prácu, pretože má neurologické choroby a choroby pohybového ústrojenstva; s poukazom na vyššie uvedené navrhla matka, aby odvolací súd „odvolanie otca v celom rozsahu zamietol“.

2.3 Otec v replike zo dňa 05.06.2020 (č.l. 129-130 spisu) k vyjadreniu matky uviedol, že trvá na podanom odvolaní a v celom rozsahu nesúhlasí s vyjadrením matky; o maloletú sa zaujímal a staral sa o ňu; matka sa ho postupne snaží vylúčiť zo života maloletej a stále bezdôvodne zvyšuje na neho nároky len zvyšovaním výživného; vždy mal záujem o maloletú, kupoval jej veľa vecí na oblečenie, stravu, hygienické a kozmetické prostriedky; ďalej otec popisoval podmienky a priebeh stretávania s maloletou a postoj matky ku kupovaniu vecí pre maloletú z jeho strany; zdôraznil, že pokiaľ meškal s platením výživného, bolo to z dôvodu, že nemal žiadny príjem; po narodení maloletej sa o ňu vzorne staral, z práce chodil včas a každý mesiac prispieval na domácnosť; o maloletú sa staral celé dni, keď bola matka v škole vo A., kam pravidelne nechodila a ani ju nedokončila; zo spoločnej domácnosti ho matka nevyhodila, ale odišiel sám, pretože sa s ňou nedalo vydržať; zdôraznil, že pojednávania sa nezúčastnil, pretože oznámenie o termíne neprevzal a keď ho prevzal, bolo už po pojednávaní.

2.4 Matka v duplike zo dňa 24.06.2020 (č.l. 146-148 spisu) k replike otca podrobne nesúhlasila s tvrdeniami otca ohľadne jeho starostlivosti o maloletú; zopakovala, že otec o maloletú absolútne nejaví záujem; ďalej sa podrobne vyjadrila k priebehu stretávania otca s maloletou; tvrdenie otca, že nedokončila školu nie je pravdivé, pretože mala individuálny rozvrh a dokončila ju v školskom roku 2011/2012; počas jej štúdia sa otec o maloletú nestaral; tiež v januári 2012 od nich otec neodišiel z vlastnej vôle, ale z dôvodu, že mu netolerovala nevhodné správanie, príchody pod vplyvom alkoholu a omamných látok, mala obavu o bezpečnosť maloletej a svoju bezpečnosť.

2.5 Kolízny opatrovník vo vyjadreniach zo dňa 10.06.2020 (č.l. 133 spisu a č.l. 137 spisu) a zo dňa 16.06.2020 (č.l. 144 spisu) k odvolaniu otca a vyjadreniam účastníkov konania uviedol, že zotrváva na všetkých svojich doterajších vyjadreniach; zdôraznil, že v záujme maloletej je, aby rodičia podľa svojich schopností a možností poskytovali toľko prostriedkov na jej výživu, vzdelanie, rozvoj záujmov a záľub, ktorých uspokojenie má priaznivý vplyv na jej psychický a fyzický vývoj; povinný rodič sa má správať tak, aby svoje dieťa vedel riadne uživiť, pričom na prvom mieste je vždy záujem dieťaťa, ktorý je nadradený nad záujem povinného rodiča; vyjadril názor, že obidvaja rodičia by mali zodpovedne pristupovať k plneniu vyživovacej povinnosti a hľadať možnosti ako si zabezpečiť dostatočný príjem na uspokojovanie aspoň základných potrieb maloletej; kolízny opatrovník preto navrhol rozhodnúť na základe uvedených skutočností a vykonaných dôkazov.

2.6 Dupliku matky doručil súd prvej inštancie otcovi dňa 28.07.2020 (č.l. 160 spisu) prostredníctvom pošty na vedomie a kolíznemu opatrovníkovi dňa 15.07.2020 (č.l. 159 spisu) prostredníctvom elektronickej pošty na vedomie.

3. Dôkazy vykonané v odvolacom konaní a ich vyhodnotenie (§ 393 ods. 2 prvá veta tretia rubrika C.s.p. v spojení s § 2 ods. 1 C.m.p.).

3.1 V prejednávanom spore nevykonal odvolací súd žiadne dôkazy a bol viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.).

4. Zistený skutkový stav a právne posúdenie veci s prípadným odkazom na ustálenú rozhodovaciu prax (§ 393 ods. 2 prvá veta štvrtá rubrika C.s.p. v spojení s § 2 ods. 1 C.m.p.).

4.1 Krajský súd, funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní otca podľa § 34 C.s.p. a po zohľadnení, že podľa § 65 C.m.p. nie je viazaný rozsahom odvolania a podľa § 66 C.m.p. nie je viazaný odvolacími dôvodmi, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) C.s.p. v spojení s § 2 ods. 1 C.m.p. zrušil a podľa § 391 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 2 ods. 1 C.m.p. mu vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4.2 Podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

4.3 Podľa § 389 ods. 1 písm. c) C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

4.4 Podľa § 391 ods. 1 C.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

4.5.1 Odvolací súd v prvom rade skúmal odvoláciu námietku otca, že nebol riadne predvolaný na pojednávanie nariadené na deň 25.02.2020, na ktorom došlo k vyhláseniu napadnutého rozsudku, preto keď súd prvej inštancie pojednával v jeho neprítomnosti, porušil jeho právo na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p. v spojení s § 2 ods. 1 C.m.p.); zo spisu odvolací súd zistil, že predvolanie zo dňa 24.01.2020 na pojednávanie nariadené na deň 25.02.2020 (č.l. 71 spisu) bolo otcovi doručené dňa 29.01.2020 prostredníctvom hybridnej pošty (č.l. 76 spisu); odvolací súd preverením v aplikácii register (elektronický súdny spis) zistil, že obsah predvolania na uvedené pojednávanie evidovaný v elektronickom súdnom spise (ktoré bolo odoslané pošte na doručenie otcovi) je totožný s predvolaním, ktoré je založené v listinnej podobe v predloženej spise (č.l. 71 spisu); tvrdenie otca, že v predvolaní je uvedený termín „január 2020, ktorý predchádzal dňu prevzatia“ nebolo v odvolacom konaní preukázané (otec predvolanie s tvrdeným obsahom k odvolaniu nepriložil) a uvedené tvrdenie otca je aj v rozpore s obsahom spisu (vrátane elektronického súdneho spisu); vykonaním pojednávania dňa 25.02.2020 v neprítomnosti otca, ktorý bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný (§ 178 ods. 2 C.s.p.) a svoju neprítomnosť žiadnym spôsobom neospravedlnil a ani z dôležitého dôvodu nepožiadal o odročenie pojednávania, preto súd prvej inštancie postupoval procesne správne (§ 180 C.s.p.) a týmto procesným postupom nemohlo dôjsť k porušeniu práva otca na spravodlivý proces.

4.5.2 Odvolací súd sa ďalej zaoberal dôvodnosťou odvolacej argumentácie otca ohľadne skutočnosti, že „určené výživné nezodpovedá nákladom maloletej ani jeho pomerom“; odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky otca ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky na zrušenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie; odvolací súd sa stotožnil s právnym posúdením veci zo strany súdu prvej inštancie, že od poslednej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletej ako aj otca; súd prvej inštancie pri rozhodovaní o konkrétnej výške výživného na maloletú vychádzal z názoru, že „podľa zaužívanej súdnej praxe platí, že výživné rodiča na všetky jeho deti by malo byť určené v rozmedzí 25 % - 30 % z jeho príjmu“, preto pri rozhodovaní zohľadňoval predovšetkým zistený priemerný príjem otca zo zamestnania v sume 1.099,41 € mesačne; podľa odvolacieho je však v prvom rade potrebné uviesť, že uvedený predpoklad súdu prvej inštancie o existencii percentuálneho podielu z príjmu povinného rodiča ako základu pre určenie výživného je v rozpore s ustálenou súdnou praxou najvyššieho súdu, podľa ktorej „určenie výšky výživného je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach, pretože kritériá na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti (napr. schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného, ako aj odôvodnené potreby dieťaťa a ďalšie) sú rozdielne v každej veci a odlišujú sa od prípadu k prípadu (...), preto každé jedno rozhodnutie o výživnom na dieťa (aj plnoleté) je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady; pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk na určenie výživného postupujú totiž sudy vždy diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na určitých striktných hraniciach (...); v takto individualizovanom rámci určovania konkrétnej výšky výživného zovšeobecnenie ani neprichádza do úvahy (...); vyriešením takto vysoko individuálnej otázky (akou je určenie konkrétneho rozsahu vyživovacej povinnosti) sa ani nemôže vytvoriť ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ (porovnaj napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/143/2019 zo dňa 11.12.2019 alebo sp. zn. 8Cdo/131/2020 zo dňa 22.07.2020 ako aj v ňom citovanú početnú judikatúru najvyššieho súdu); z uvedeného vyplýva, že pri rozhodovaní o konkrétnej

výške výživného je súd povinný vždy dostatočne konkrétne odôvodniť, od akých konkrétnych okolností odvodzuje výslednú výšku výživného.

4.5.3 Pokiaľ ide o konanie o zmenu výšky výživného, k zmene rozhodnutia o výživnom môže súd v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine pristúpiť len ak sa podstatne zmenia pomery oprávneného alebo povinného z vyživovacieho vzťahu oproti pomerom, ktoré boli podkladom rozhodnutia o predchádzajúcej úprave výživného; súd teda v konaní porovnáva pomery účastníkov konania v čase poslednej úpravy výživného a v čase rozhodnutia súdu o návrhu na zvýšenie výživného; zmenou pomerov sa rozumie výrazná a dlhší čas trvajúca (teda nie dočasná) zmena tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom (napr. také zvýšenie zárobku, či iných príjmov, prípadne ostatného majetku, ktoré ovplyvní celkovú situáciu povinného rodiča alebo vyšší vek dieťaťa, prípadne rozšírenie alebo zúženie vyživovacích povinností povinného rodiča a podobne); pri posudzovaní, či došlo k zmene pomerov sa vždy musí prihliadnuť aj na vývoj životných nákladov; pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov sa v každom prípade použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určovanie príslušného druhu výživného; v tomto ohľade platí, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, keď pri určení konkrétneho rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na odôvodnené potreby oprávneného (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine) ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov (§ 62 ods. 2 prvá veta Zákona o rodine); schopnosti a možnosti rodičov súd zohľadňuje podľa všetkých relevantných hľadísk, najmä z hľadiska ich veku, zdravotného stavu, dosiahnutej kvalifikácie, možností ich uplatnenia a podobne; pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada aj na to, ktorý z rodičov sa o dieťa osobne stará a uspokojuje jeho potrebu bývania; vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich primárnou povinnosťou a z tohto dôvodu má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov; pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča preto súd neberie do úvahy jeho výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť; výživou dieťaťa sa rozumie uspokojovanie všetkých životných potrieb pre jeho všestranný telesný a duševný vývoj, teda nielen zabezpečovanie odôvodnených hmotných potrieb dieťaťa (napr. jedlo, oblečenie, obuv), ale aj potrieb, ktoré sú dôležité pre jeho výchovu a všestranný vývoj (napr. vzdelávanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby a podobne).

4.5.4 Základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na dieťa; musí sa urobiť reálne tak, aby vystihovalo potreby dieťaťa ku dňu vyhlásenia rozsudku; výška mesačných nákladov na dieťa má predstavovať vyčíslenie všetkých pravidelných a nepravidelných platieb na dieťa tak, aby bola jednoznačne určiteľná; náklady na dieťa predstavujú všetky náklady potrebné na uspokojenie jeho potrieb; medzi tie základné patrí bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a drogéria, zdravotná starostlivosť, školské potreby a náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky, preprava dieťaťa, poplatky za záujmovú činnosť, prípadne primerané náklady na mobilný telefón; iba základné bežné potreby dieťaťa pokrýva vyživovacia povinnosť rodičov len v tom prípade, ak sú možnosti a schopnosti rodičov slabé alebo objektívne obmedzené a nedovoľujú poskytnúť dieťaťu viac; pokiaľ to životná úroveň rodičov dovoľuje, treba zohľadniť tiež náklady na voľnočasové aktivity, dovolenky, výlety, detské tábory, lyžiarsky kurz a podobne tak, aby sa deti podieľali na výhodách vyššej životnej úrovne rodičov; práve pri posudzovaní otázky, čo sú zahrnie do oprávnených nákladov na dieťa, sa najviac prejaví porovnanie životnej úrovne rodičov a dieťaťa; položky, ktoré sa pravidelne mesačne opakujú (strava, mobilný telefón, električka), ale aj tie, ktoré sa opakujú prevažnú väčšinu mesiacov v roku (družina, školné, stravné, poplatky za záujmovú činnosť dieťaťa a pod.), možno uviesť v konkrétnej výške aktuálne za mesiac; nepravidelné platby (kúpa športových potrieb, zdravotných pomôcok, liečenie, škola v prírode alebo detský tábor) sa rozpočítavajú na jednotlivé mesiace tak, že sa celková úhrada každého nákladu vydolí 12 mesiacmi a k pravidelným mesačným nákladom sa pripočíta len suma zodpovedajúca výške mesačného príspevku; spoločné náklady rodiny (zabezpečenie bývania alebo napríklad telekomunikačného pripojenia) sa do nákladov dieťaťa započítavajú len vo výške pripadajúcej na jedného člena rodiny; pokiaľ sa vyčísľujú súčasne náklady na viac detí tých istých rodičov, potom je potrebné trvať na striktnom oddelení nákladov každého dieťaťa osobitne tak, aby v budúcnosti bolo možné zmeniť aj len časť rozhodnutia týkajúcu sa jedného z detí (ak by to bolo potrebné); po stanovení konkrétnej výšky priemerných mesačných nákladov na dieťa môže súd pristúpiť k druhému kroku, ktorým je určenie miery, ktorou sa na stanovených mesačných nákladoch bude podieľať každý z rodičov; toto určenie závisí od viacerých faktorov; na strane každého povinného sú to v prvom rade jeho (1) zárobkové schopnosti a možnosti (subjektívne a objektívne podmienky), (2) majetkové pomery, (3) životná úroveň, (4) počet iných vyživovacích povinností a ich výška, (5) plnenie vyživovacej povinnosti aj osobnou starostlivosťou o dieťa a starostlivosťou o domácnosť, ktorej je dieťa

členom, (6) plnenie vyživovacej povinnosti aj vecnými plneniami nad rámec určený súdnym rozhodnutím (napríklad zabezpečuje záujmovú činnosť dieťaťa, platí dovolenky a podobne); z uvedeného vyplýva, že miera vyživovacej povinnosti rodičov k tomu istému dieťaťu nemusí byť rovnaká; je nutné porovnať uvedené faktory u oboch rodičov navzájom (možnosti, schopnosti a majetkové a iné pomery) a zohľadniť tiež osobnú starostlivosť o dieťa, prípadne starostlivosť o spoločnú domácnosť; preto aj v prípade, ak sa preukáže, že možnosti rodičov ako povinných sú približne rovnaké a sú primerané potrebám dieťaťa, musí zaviazat' toho z nich, ktorý sa o dieťa osobne nestará, na plnenie v miere vyššej, než zodpovedá polovici preukázaných oprávnených potrieb dieťaťa; po porovnaní všetkých kritérií u oboch rodičov súd rozdelí náklady na dieťa medzi rodičov tak, že jednému z nich (ktorému nebude dieťa zverené do osobnej starostlivosti) určí výživné; výživné je peňažná forma plnenia vyživovacej povinnosti; z uvedeného je zrejmé, že určenie výšky výživného je individuálne v každom jednom prípade; paušálne určenie výšky výživného percentuálnou sadzbou z preukázaného príjmu povinného rodiča (objektívizáciu výživného) náš Zákon o rodine nepozná (v podrobnostiach pre určenie kritérií pre určenie výživného použitých v tomto odseku rozhodnutia porovnaj Pavelková, B.: Zákon o rodine. Komentár, 3. vydanie; C. H. Beck; Bratislava, 2019).

4.5.5 Nakoľko v odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho názoru, že rozhodujúcim kritériom pre určenie výživného na maloleté dieťa je výška príjmu povinného rodiča a v odôvodnení napadnutého rozsudku absentuje dôsledné uvedenie výdavkov na strane maloletej ako aj jej rodičov (podľa vyššie uvedených kritérií), keď nie je zrejmé, prečo práve výživné v sume 300,- € mesačne zodpovedá zisteným konkrétnym odôvodneným potrebám maloletej ako aj schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomeroch otca, pričom rozsah do úvahy prichádzajúceho nevyhnutného dokazovania presahuje rámec odvolacieho konania ako konania v zásade opravného, dospel odvolací súd k záveru o splnení podmienok na zrušenie napadnutého rozsudku (§ 389 ods. 1 písm. b/ a c/ C.s.p.) a vrátenie vecí súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 C.s.p.).

5. Podstatné vyjadrenia účastníkov konania prednesené v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal súd prvej inštancie (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 prvá veta C.s.p. a § 2 ods. 1 a 2 C.m.p.).

5.1 V prejednávanej veci odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie ani v obsahu spisu neidentifikoval žiadne podstatné vyjadrenia účastníkov, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal.

6. Podstatné tvrdenia účastníkov konania uvedené v odvolaní (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 druhá veta C.s.p. a § 2 ods. 1 a 2 C.m.p.).

6.1 Otec podané odvolanie ťažiskovo obsahovo odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. b) a f) C.s.p.; odvolací súd dospel k záveru o danosti odvolacieho dôvodu neúplného zistenia skutočného stavu vecí a jeho nedostatočného odôvodnenia (body 4.5.1 až 4.5.5 odôvodnenia).

7. Na základe uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vrátane závislých výrokov o zameškanom výživnom a o trovách konania (§ 379 písm. a/ C.s.p.). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 C.s.p.).

8.1 Podľa § 391 ods. 3 C.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

8.2 V ďalšom konaní súd prvej inštancie doplní dokazovanie za účelom zistenia skutočného stavu vecí (§ 35 C.m.p.) v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie a to predovšetkým za účelom zistenia pomerov maloletej, matky a otca, ktoré umožnia dôsledné vyhodnotenie odôvodnených potrieb maloletej (konkrétne výdavky) ako aj schopností, možností a majetkových pomerov otca; zistené skutkové podklady súd prvej inštancie vyhodnotí v zmysle zákonných kritérií (body 4.5.2 až 4.5.4 odôvodnenia); súd prvej inštancie neopomenie vyhodnotiť aj pomery matky najmä z hľadiska jej zdravotného stavu,

možností a schopností dosahovať primeraný príjem; svoje rozhodnutie súd prvej inštancie primeraným spôsobom odôvodní.

9.1 Podľa § 362 druhá veta C.m.p., odvolací súd môže neodkladné opatrenie nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

9.2 Podľa § 366 C.m.p., neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

9.3 Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9.4 Odvolací súd dospel k záveru, že pomery maloletej a otca je potrebné bez návrhu upraviť neodkladným opatrením; odvolací súd považuje podľa obsahu spisu za osvedčené, že rodičmi maloletej sú matka a otec, maloletá pochádza z ich vzťahu, pričom výkon rodičovských práv a povinností k maloletej bol upravený rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 12P/50/2012-33 zo dňa 15.05.2012; zákonná vyživovacia povinnosť rodičov k maloletej naďalej trvá, pretože táto nie sú vzhľadom na svoj vek schopná sama sa živiť; maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju aj vykonáva, otec platí v súčasnosti maloletej výživné v sume 50,- € mesačne; vzhľadom na zmenu pomerov od poslednej úpravy výživného v dôsledku vyššieho veku maloletej a zmeny v príjmových pomeroch otca ako aj vzhľadom na príjmové a výdavkové pomery matky a výdavky maloletej bolo podľa názoru odvolacieho súdu potrebné upraviť vyživovaciu povinnosť otca uložením povinnosti platiť maloletej výživné v nevyhnutnej miere; odvolací súd preto uložil otcovi povinnosť platiť maloletej výživné v sume 150,- € mesačne, t.j. v nevyhnutnej miere s prihliadnutím na skutočnosť, že matka je v súčasnosti nezamestnaná a poberá prídavky na deti (48,68 €) a otec je zamestnaný s pravidelným príjmom zo zamestnania (1.099,41 € v čistom mesačne) a deklarovanými výdavkami v sume 200,- € mesačne na nájomné, v sume 20,- € mesačne na elektrinu a v sume 20,- € mesačne na plyn, tiež v sume 120,- € mesačne ako príspevok na domácnosť rodičom; podľa odvolacieho súdu boli preto splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle dočasnej úpravy vyživovacej povinnosti otca k maloletej, kým nebude možné na základe vykonaného dokazovania rozhodnúť vo veci samej; v prípade rozhodnutia o neodkladnom opatrení ide o rozhodnutie procesného charakteru, ktoré nemá žiadny vplyv na prípadné rozhodnutie vo veci samej; nariadením neodkladného opatrenia došlo k dočasnej zmene predchádzajúceho rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej (v časti určenia výživného); z dôvodu zamedzenia duplicity úprav výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej a ich prípadnej kolízie preto odvolací súd rozhodol, že týmto do právoplatného skončenia vo veci samej dochádza k dočasnej zmene predchádzajúceho rozhodnutia v časti výroku o určení výživného na maloletú.

10. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p. v spojení s § 2 ods. 1 C.m.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).